

KIADÓHIVATAL. BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCZA 11. Telefon száma 708.

EGYETÉRTÉS

KOSSUTH FERENCZ főmunkatárs.

EÖTVÖS KÁROLY szépirodalmi főmunkatárs.

SZERKESZTŐSEG: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCZA 11. Telefon száma 708.

Mi a számunk főbb közleménye? Vezéréink: A köznevelés új tényezője. Irta: Dr. Bokor József.

A köznevelés új tényezője.

A ma zárult hatodik egyetemes tanítógyűlésre akarunk visszatérni. Megmondjuk azonnal, hogy miben látjuk s látják velünk mindazok, kik az egységes magyar nemzet és állam építésén munkálkodnak...

Megmondjuk miért. Eddig is megvolt a népoktatás munkásainak felekezeti szintű tagoltsága. Az egyházpolitikai viták eredményei ezt a tagoltságot még szembeszökőbbé tették.

Az Egyetértés tárczája.

Nyaralás idején.

... Péter! Maga azt jól tudja, hogy még csak egy hetet nyaralok itt falun és már ma reggel kijött utánam a Kati, hogy megbeszélje egész életemet!

töltött vallási viszályok, a polgári, nemzeti virágzás megrontói, melyeket éppen a felvilágosodás, tehát a tanítás, az iskola révén rég eltemelve hittünk.

Titkon ajtómat behajtva és magánosan sóhajtván, mint egy szép váltság ének énekel: végezte mindenki vallásos érületének kultuszát, de ne vigye a piacra, se a fórumra, hol nem egyeni, nem is felekezeti, hanem közérdekek forognak a kockán.

A történelmi felekezetekhez való ragaszkodás pedig jelentse azt, hogy legfőbbünk a közügyekben való részvételt a megszokott körben, abban a társadalmi kapcsolatban tudja munkálni, mely értelmi látókörét betölti.

A kétségkedésre, a küzdelem abbahagyására nincs semmi ok. De ezer ok van arra, hogy a közügyek élén álló férfiak, mint Széchenyi, az nemzet verő erén tartásuk kezökets a paroxizmusokat sem tulbecsilve, sem el nem hanyagolva, felelőségük teljes tudatával intézzék rájuk való feladataikat.

Jobban meg kell becsülni a tanítókat, mint eddig történt. Meg kell nekik és családjuknak adni azt a lelki nyugalmat, mely a fórum magaslatáról tekintve kicsinynek látszó, valójában pedig a hangya kintatásával versenyző munkájukat, a nemzeti megteremtés zálogait, rájuk nézve nemcsak elviselhetővé, hanem élvezhetővé teszi.

A most záródott egyetemes tanítógyűlés sok kezességet nyújtott arra nézve, hogy tanítósgunkban mind máig annyi balszerencse közt, oly sok viszály után megvan hivatásának nemcsak tudata, de érzete is. Ahány felekezethez tartoznak, annyiféle tanácskoztak az egyetemes tanítógyűlés szabad perceiben. Magán az egyetemes gyűlés összes ülésén pedig különbség nélkül, felekezeti érde-

keiket az egyetemes gyűlés ajtáin kívül hagyva, mind megjelentek.

Különösen felemelő volt utolsó tanácskozási tárgyukban, a népnevelési egyesületek felújításában való részvételük. Valamennyien azt mondták, hogy ezek a népnevelési egyesületek báró Eötvös József egykori alkotásai, elevenedjenek fel újra, de úgy, hogy az elválasztó érdekek, felekezet, politika maradjon kívül küszöbükön.

Mi pedig fordítani kívánunk a dolgon. A szervezet előkészítésével megbízott országos bizottság tizenhét év óta megvan. Pusztán meg kell erősíteni s a szükséges anyagi eszközökkel ellátni. Ő lehet a népnevelési egyesületek erjesztő kovásza. A kivétel pedig azokra a tagokra vár, kik a mai ülésen nagy buzgalommal foglalkoztak az ügyvel.

Nem szabad ugyanis feledni, hogy a népnevelési egyesületek abban a formában, amelyben őket báró Eötvös József megalkotta, igazán csak a nagy alkotó elméjében éltek, de országosan el nem terjedtek. Nem volt érett rájuk az idő. Más formában, az országot behálózó köznevelődési-iskolaegyesületekben támadtak fel.

Ha pedig most az egyetemes tanítógyűlés ajánlja fel nekik segítségét, rá is léphetünk a magyar nemzeti kulturális és materiális fellendüléséhez vezető gyorsabb útra.

Dr. Bokor József.

KÖZÉLETÜNK.

A bányatörvény javaslata esztendő óta keszen van, s átvizsgálták annak részleteit is a hivatott körök. Két nap előtt bevezette ebbeli munkálatait a magyar bányászati és kohóegyesület is.

Valaha Magyarország bányászata volt a legtekintélyesebb, egyszerűen a legjobbedzőbb egész Európában. Szakembereink a leghíresebbek voltak. Tavóli országok bányászai Solmechyanára jártak tanulni. Az ottani akadémia nemcsak világhírű volt, de egyszerűen a legelső is.

az egész világon. Az ottan kihájtott bizonyítvány a legjobb ajánlólevél volt, melyet kezében a fiatal ember, még Angliában, sőt Amerikában is könnyen kapott alkamaztat.

Bányák voltak más országokban is, de annyifele és oly dúsa bányák, mint minálunk, nem volt sehol. Aranybányászatunk egész a rómaiak kora óta virágzásban volt. Többek közt az az szungi Fugger-család a magyar aranybányák birtoka által szerezték világszerte óriási vagyonát.

Ma a mi bányászatunk egészen jelentéktelen más országoké mellett. Nemcsak a bányászati termékek, hanem a nyersanyagok is a külföldi piacra kerülnek. A bányászati termékek értéke pedig csak egy kicsi töredéke annak, ami volt az egykori bányászati termékeké.

Hogy az iparnak ez az ága ennyire el van hanyagolva, annak nem a bányatörvény rossz szabályai rejlik az igazi oka, hanem a vállalkozási szellem hiányában.

Eszázadok alatt a bányatörvényen folyton javítottak. Ma is csak kisebb javításról lehet szó. Alapjában ezt a törvényt feladatunk ma sem lehet, mert más elvek mellett aligha lehetne jobbat alkotni.

De van e törvénynek egy nagy hibája. Mikor Kati a ruhát behozta, maga a hatókörében már izgatottan jart föl s alá a szobában és a fejére vizes törölközőt rakozott. Mondja, hogy nem úgy volt? Nagyon faldalta a fejt és egyre hatagott, jaj de rosszul vagyok, jaj de rosszul vagyok!

— Nézze Kati, alapjában véve mégis haszontalan ember vagyok, mert azt a pénzt, amin a nagyságának kellett volna egy fürdőruhámat vennem, én a Lili nagyságának adtam. Az egy volt nagysága, tudja Kati; tegnap együtt vászorultunk a papájával, meg az edes manával. De ezt még se kellett volna tennem. Hol veszek most a mi nagyságunknak fürdőruhát? Igaz, hogy ott pártok sinek, ahol nyaral, de hát a fürdőruha teszi az embert, ha már tudniillik a nyaralásból visszajött. Puskadjának meg a szomszédok! Nézze Kati, adja ide a kezét. En most egy erős és szent fogadalmat teszek és akkor — kell, hogy női kezet tartak a kezemben, így. Hát én megfogadom magamnak hogy többet soha sem fogok reggelizni kimaradni, ezt pedig, mint lovagias ember, be is tartom. Most elmelett Kati.

— És ezután történt a sajnálatos incidens. Maga Péter hamarosan felöltözött és a hivatalába sietett. Amint átment a konyhán, az egyik sarokban egy túzólt koponyegyet látott, amelyben benne volt a túzólt is. A túzólt elégedetten üdvözölt, de maga — mintha löttek volna, — sarkon fordult, visszament a szobájába és behitta a Kati.

— Ki az az ember? — ?...! — És mégis maga mert föl fogadalmat kiesikaróli. Egy fogadalmat kiesikaróli a nagysága nevében. Amikor meg ilyenek teszik! En az ilyen csalfa eszedet, az ilyen álnok teremést a házamban meg nem tűröm,

A szénre nézve úgy intézkedik, hogy az a földirtokosnak a tulajdonát képezi és nem azert, a ki felkutatta és bányaművelés alá veszi. A földirtokos nem kutat, mert ez nem az ő mestersége. A bányász pedig ez után szénen csak ritka esetben kutat, mert ha meglegi is — nagy kockázatok árn — a szén, a haszon meg kell osztania a földirtokossal.

Pedig az olesó szén képezi ma már a magyaranyu bányászatnak és az egész ipari vállalkozásnak is egyik leglényegesebb feltételét.

Az új bányatörvényjavaslat a szénkérdés nem o dia meg. A magyar földirtokos-ostály szemponjtából talán helyesen van ez így. De az ipar és a bányászat szemponjtából helytelenül van. S valami nagyobb lendületet ez új törvényről nem remelhetünk.

ORSZAGGYÜLÉS.

A kormánypart akin kezd elnéptelenedni. A fehérvárosi pártokot hiába illegetik sipjakat, a bányákak kikötőnek a kárából. Ma már oly kevesen voltak, hogy Perczel Dező komolyan meggarhadott rájuk.

Ez a harag, természetesen, csak akkor tört ki komolyan, a mikor Olay Lajos — egy képviselőtársaság szabadságának megadásánál — kétségevonta a Ház határozatképességét. És a Házban csakugyan nem voltak szazán! Az elnök olyan lett, mint a fűt rák.

— Várjatok csak! — dübögött — velem nem lehet komédiázn!

Most aztán ő csinált határozatképtelenséget, hogy csak katalégust olvastathasson. Fölolvasták a névsort és egy csomó képviselő nem volt ott. Ezekről holnap jelentést tesz az elnök a Háznak.

— Ez jó sarkantyú lesz a kormányparti buzgalomnak! — vélte Kuen-Hedervary Karoly.

A hováti királyság dédelgetője nem esáldott, mert meg az ülés folyamán emelked képviselő sétált fel az elnöki emelvényre.

— Jelentem alissan elnök ur, itt vagyok! — adták be a jelentést.

Az illetők nevelt kihúzták a fekete listából s így a tisztelendő elvonásának fenyegető része is elvonult felőlük. Azok, a kik üzenőt napon belül nem igazolják elfogadhatón a türelmetüket, nem kapják meg a sokat írgyelt lapidját. (Mind logikák magokat igazoln!

A meglehetősen nagy zaj között lepergett incidens után Benes László bírálhatta a költségvetést. Nyugodt, jól megfontolt érvekkel mutatta ki, hogy ennek a kormánynak semmittele költségvetést nem lehet megszaz-

Az Egyetértés tárczája.

Nyaralás idején.

... Péter! Maga azt jól tudja, hogy még csak egy hetet nyaralok itt falun és már ma reggel kijött utánam a Kati, hogy megbeszélje egész életemet!

Csütörtök, július 7.
Frankfurt (Zárlat) július 6. 4.2% papír-árak...
London, július 6. (Zárlat) Angol consols 90.25...

Uzleti tudósítások.
Sertés-kereskedelmi-csarnok.
Köbánya, július 6. Hízott sertésárak: 1. Ma...

EGYETÉRTÉS
Kell járnunk, mert-ísten világgossá. Itt erre vonatkozó...

Csütörtök, július 7.
Naptár: Csütörtök, július 7. Róm. kath. Világosi...

Megnyitja a „Kispipa”-vendéglő
Időjárás.
A meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1904. július 6-án reggel 7 órákor...

SZÍNHÁZAK ÉS MULATSÁGOK.
1904. Csütörtök, július 7.
VÁROSLIGETI SZÍNHÖR. FŐNYARI SZÍNHÁZ.

Frankfurt (Zárlat) július 6. 4.2% papír-árak...
London, július 6. (Zárlat) Angol consols 90.25...

Uzleti tudósítások.
Sertés-kereskedelmi-csarnok.
Köbánya, július 6. Hízott sertésárak: 1. Ma...

EGYETÉRTÉS
Kell járnunk, mert-ísten világgossá. Itt erre vonatkozó...

Csütörtök, július 7.
Naptár: Csütörtök, július 7. Róm. kath. Világosi...

Megnyitja a „Kispipa”-vendéglő
Időjárás.
A meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1904. július 6-án reggel 7 órákor...

Table with multiple columns: Származás, nem és minőség; Ártyolym; Különböző termények; Értéktőzsde; Bankok részvényei.

KIS HIRDETÉSEK

TELEFON 706. Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válasza szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik és a hirdetés alatt álló szám közöltetik

TELEFON 706.

Partiban vett... pénz-szekrények... Gimnaziumi... Barmilyen... Aliaskeresők... Nevelőnőket

Nagyborkereskedők... Gyümölcsös... Leánynevelés... Nagy jövedelemre... Nevelőnőket

Ajtók, Ablakok... Butor... TRIETSCH BELA

Rákok... Diókivonat... 500 forint

TISZTA... makulátu papír... olosón eladó

DELHURUT... SZEPESI ÜRÖMBOR... KAKUK ISTVÁN

Luxfer-Prismák... Tüzbiztos electroüveg... képviselője Kovács és Szalai

SZIVATTYUK... MERLEGEK... Gummi- és kender-tömlők

FIAT... AUTOMOBILE... Stanislaw Jurski mérnök

KEZIMUNKA... BÉREZI D. SÁNDOR... KÖH-I-NOOR

SZLIACS... Acélfürdő... Felsőmagyarország

A m. kir. szabad. osztálysorsjáték... III. osztályának huzása... 13 millió 279.500 koronát

JAPAN... A mikidó országa... Irta dr. László Gyula

BAD GASTEIN... A legújabb és legbiztosabb márka

Pályázati hirdetmény... Magyar királyi államvasutak

Gyengeségi állapotok... Dr. Mitzger Tivadar... Vas GERESEN

Török A. és Társa... bankháza, Budapest... Legnagyobb osztálysorsjáték-üzlet

ANKER... Elet- és Járadék-Biztosító Társaság... Bpest, VI., Deák-tér 6.

Nagy jövedelemre... tehetnek szert mindazok, kik a KURUCZ ÚJSÁG

Az Egyet... Hozzjárás... Hozzjárás... Hozzjárás

VAS GERESEN... OSSZEGYJTOTT MUNKAI... ILUSZTRÁLT KIADÁS

Hirdetés... A 4. hadtestparancsnokság területén fekvő es. és kir. közös hadseregbeli csapatok

Nagy jövedelemre... KURUCZ ÚJSÁG... Budapest, IV., Vármege-utca 11.

Nagy jövedelemre... KURUCZ ÚJSÁG... Budapest, IV., Vármege-utca 11.

Az Egyet... Hozzjárás... Hozzjárás... Hozzjárás

VAS GERESEN... OSSZEGYJTOTT MUNKAI... ILUSZTRÁLT KIADÁS

Hirdetés... A cs. és kir. katonai élelmezési raktárhól Budapestben

Nagy jövedelemre... KURUCZ ÚJSÁG... Budapest, IV., Vármege-utca 11.

Nagy jövedelemre... KURUCZ ÚJSÁG... Budapest, IV., Vármege-utca 11.

Az Egyet... Hozzjárás... Hozzjárás... Hozzjárás

BUDA... K I A D... HIRDETÉSEK... KÖZLEMÉNYEK... Mai száma... Vezérlő... Zentráldirekt... Tiszta és az... Ujabb nagy... Diplomata... Nem kaptam... Kerkedő... Igaztán a mi... Késül a mi... Árkocz: A... Regény: A...